

Het heiligenboek

Eligius van Noyon *Tom Zwaenepoel*

Eligius wordt omstreeks 588 geboren in Chatelac, bij het Franse Limoges. Hij werkt aanvankelijk als hoefsmid, vervolgens als goudsmid. Door zijn vakkennis en eerlijkheid wordt hij aan het koninklijke hof van de Merovingische koning Chlotarius II in Parijs aangesteld als goudsmid en muntmeester. Na de dood van de koning zet hij een punt achter zijn wereldlijke en veelbelovende bestaan. Hij neemt afscheid van een leven dat gefundeerd is op sociale en economische zekerheden. Op het hofgoed dat de koning hem schenkt, sticht hij in 632 het klooster van Solignac. Negen jaar later wordt Eligius tot priester en bisschop van Noyon-Doornik gewijd. Hij legt zich toe op de bekering van de bevolking in de Schelde- en Leiestreek en sticht talrijke kloosters en kerken. Hij sterft in 660.

„De woning van Eligius, ‘de uitverkorene’, vinden, is makkelijk”, wordt in Parijs gezegd. „Je moet slechts de armen volgen.” Zij kunnen onmiddellijk binnenstappen, want Eligius laat de deur altijd open om voedsel, drank en kledij uit te delen. Hij brengt in de praktijk wat in de Bergrede te lezen staat. Hij illustreert dat de liefde voor God samenhangt met de liefde voor de medemens, in het bijzonder

voor de kansloze, degen die zich aan de rand van de samenleving bevindt. Eligius zit niet bij de pakken neer. Hij gebruikt zijn bekendheid om geld in te zamelen voor de armen en Romeinse, Gallische, Bretonse, Saksische en Moorse slaven vrij te kopen die dagelijks in Marseille aankomen. In de omgang met dure materialen munt Eligius uit in eerlijkheid. In zijn branche zou hij uiterst makkelijk goud, zilver of edelstenen kunnen achterhouden zonder dat de eigenaar daarvan iets merkt in het vervaardigde kunstwerk. Zijn respect voor de medemens uit zich ook in de vraag aan zijn ‘dienaren’ om terechtgestelde misdadigers waardig te begraven. Voor hem is iedere mens een geschenk van God en bijgevolg iemand die je met eerbied bejegt.

Een van de vele bekende legenden uit zijn leven vertelt over de ‘afneembare paardenvoet’. Al op jeugdige leeftijd weet Eligius hoe hij metaal kan bewerken. Hij manifesteert zich als voortreffelijke leerling met een oplossing voor alles, ook bij een ijdele smid die boven zijn smederij het opschrift Meester boven de meesters heeft aangebracht. Op zekere dag weet de smid geen raad meer met een weerspanning paard. Eligius stapt rustig naar het paard, neemt het

been af, voorziet de hoef van een nieuw ijzer en zet het been weer aan de romp van het paard. De smid, die alles heeft geobserveerd, gebruikt dezelfde werkwijze bij een ander paard. Het dier begint echter hevig te bloeden. Eligius is bereid zijn radeloze baas te helpen, op voorwaarde dat hij het opschrift boven de deur wegneemt.

Uit die legende blijkt dat bescheidenheid een grote deugd is. Het is niet nodig te pronken met academische titels, verworven kennis of uitzonderlijke vaardigheden. Anderen zullen wel zelf vaststellen of je iets goed kent of kunt, of je bekwaam of handig bent. Het is ook beter om de eigen talenten in dienst te stellen van de anderen, zonder vraag naar erkenning, aanzien of eer. Ze dragen bij tot een beter en een meer waardevol leven. In de legende worden de moeilijkste problemen van de ‘grootste’ door de ‘kleinste’ dienaar opgelost. Commerciële titels zoals ‘de grootste’ of ‘de beste’ zijn artificieel en verdoezelen dat iedere mens een persoonlijkheid is met een gevarieerde som van positieve karaktereigenschappen. Bovendien wekt ijdelheid afgunst en afstand. Iedereen is op zijn manier goed, origineel, uitmuntend. Iedereen draagt

iets positiefs in zich, zichtbaar of verborgen.

Eligius van Noyon wordt op 1 december herdacht. In de schilderkunst wordt hij afgebeeld als goudsmid. Zijn attributen zijn een hamer, een aambeeld en een tang. Hij is ook te zien als bisschop met kromstaf en een kerkmodel. Eligius geldt als de patroonheilige van de armen, de dierenartsen, de graveurs, de horlogemakers, de koetsiers, de metaalbewerkers, de smeden en de zadelmakers. In binnen- en buitenland wordt hij aangeroepen bij geldgebrek of tegen paardenzieken.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

28 november, 20.40 uur, één. *Dijkring 14*, eerste aflevering van *Als de dijken breken*, epische Nederlands-Vlaamse dramaserie over een (fictieve) hedendaagse watersnoodramp waarin het westen van Nederland en een deel van Vlaanderen onder water komen te staan tijdens een zware storm.

28 november, 21.20 uur, Canvas (herhaling op 29 november om 19.05 uur). *Johan Braeckman in de voetsporen van Stanley Milgram*, eerste aflevering van *De herontdekking van de wereld*. Zes Vlaamse wetenschappers reizen hun held achterna. Vandaag is het de beurt aan filosoof en sceptische darwinist Braeckman. Hij is gefascineerd door de Amerikaanse sociaal psycholoog Milgram die in de jaren 1960 wereldberoemd werd mijn zijn ‘shockexperiment’, waarmee hij een verklaring zocht voor het gedrag van de Duitsers tijdens de Tweede Wereldoorlog. Volstrekt normale mensen zijn in staat dodelijke elektroshocks toe te dienen aan onschuldigen, gewoon omdat iemand dat vroeg...

De vrome kudde

Raket Ingezonden door Mireille Constantin

België lanceert zijn eerste raket. Natuurlijk is de VRT erbij voor een interview met de astronauten.

– En, hoe zal de vlucht verlopen?

– Wel, eerst vliegen we naar de zon...

Verbaasd onderbreekt de verslaggever de astronaut:

– De zon? Maar daar is het toch veel te heet?

Zegt de astronaut korzelig:

– Wij zijn niet gek, hoor. Natuurlijk vliegen we niet overdag, maar ’s nachts.

Tuinslang Ingezonden door Laurence Daniël

Hé, buurman, heb ik die tuinslang die ik vorige week van je leende al terugbezorgd?

Dat deed je nog niet, Bert.

Waar is ze dan gebleven? Ik wilde ze graag nog eens lenen...

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

muziek-instrument	familieid	vogel	de knieën buigen	lucht (in samenst.)	beschutting
			7	deel v.e. wiel	
naalgerei	aanneming	vereniging		3	mistig
			later		
meteen als	gezang	zeilvaartuig		6	
			1	smeermiddel	gegevens
Chinese lengtemaat	5	niet in het bezit van			2
pannenmerk				boksfilm	
		onbeduldig			8
rijtoer	onheilsgodin		4	titel	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel: 100p10p